

θικο. Τὸ ἄσχημο. Μὰ ἡ ἀστική κοινωνία εἶναι ἀνίκανη νὰ καθρεφτιστεῖ τὶς ἀσχημίες της καὶ νὰ νοιώσει πόσο τὸ μούτρο της κατάντησε πιά ἀποκρουστικό μὲ τὶς διάφορες μπογιές πού μᾶς παρουσιάζεται καθεμεῖρα φρειασιδωμένο. Καὶ ξελαρυγγιάζεται γιὰ τὴν ἠθική πού δὲν τὴν ἀγάπησε ποτὲ στὴ ζωὴ της γιὰ νὰ περάσει μέσα στὴν Κοινωνία κ' αὐτὴ γιὰ τίμια.

ΤΟ Κράτος διακηρύχτει δημόσια τὴν ἀνησυχία του γιὰ τὴ δασκαλικὴ κρίση πού τὴν ἐδημιούργησε ἡ ἔλλειψη δασκάλων γιὰ τὰ σχολεῖα. Ἀνησυχεῖ κ' ὑπόσχετα νὰ φροντίσει γιὰ νὰ πολεμήσει τὸ κακό. Ἐως τὴν ὥρα ἕνα μέτρο εἶδαμε, τὴν ἐλάττωση τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν στὸ Πανεπιστήμιο γιὰ τοὺς φοιτητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς, ἕνα μέτρο ἀμφίβολης σκοπιμότητας. Ὡς τόσο πρὶν τὸ Κράτος βρεθεῖ στὴν εὐχάριστη θέση νὰ ἐφαρμόσει ὅλα τὰ μέτρα πού σχεδιάζει γιὰ τὸ πύκνωμα τῆς δασκαλικῆς φάλαγγας, πού ἔρχισε νάραιώνεται σὲ βαθμὸ ἀνησυχιαστικό, μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσει τί ἔκανε καὶ τί κάνει γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς δασκάλους πού ὑπάρχοντε, σὶς τάξεις τους; Γιατί ἐμεῖς ξέρομε πὼς καθηγητὲς διαλεχτοί, πού θάρρεπε τὸ Κράτος νὰ τοὺς παρακαλέσει νὰ μείνουνε στὴν ὑπηρεσία, ἀνγκαστήκανε μὲρὸς στὴν ἀδιαφορία καὶ τὴ σκληρόαδα πού τοὺς ἔδειξε τὸ ἴδιο τὸ Κράτος, νὰ παρατηροῦνε. Ἄν περισσεύει λίγος καιρὸς ἀπὸ τὰ μεγαλοεργὰ σχέδια γιὰ τὴν ἀναμόρφωση τῆς παιδείας καὶ τὴν ἰδρυση τῆς Ἀκαδημίας, ἂς καταδεχτεῖ τὸ Κράτος νὰ φροντίσει καὶ γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τοῦ πνευματικοῦ ψωμοῦ τοῦ λαοῦ πρὶν τοῦ χαρίσει τὴ μεγάλη εὐτυχία νὰ ἰδεῖ Ἀκαδημαϊκὸ καὶ τὸν κ. Ζερβὸ δίπλα στὸν κ. Ἄννινο.

ΚΑΝΑΜΕ μὴν ἀνταρσία στὸ δῆγμα τοῦ Finot τὸ μεταρρασμένο ἀπὸ τὴ Graziella. Τοῦ ἀλλάξαμε σὲ μερικὰ τὸ διάλογο... ἐπὶ τὸ πολεμικώτερο. Ἀπὸ τοῦ θάλαμε τὴν ἐπίσημη, τὴν καθιερωμένη στρατιωτικὴ φρασεολογία. Καὶ τὴ στρατιωτικοποίηση τοῦ διαλόγου τὴν ἔκαμε ἀξιοματικῶς τοῦ πυροβολικοῦ, φρανατικῶς δημοτικιστῆς, ἀπὸ κείνους πού ἔδρασαν στὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο ὡς διοικητὲς πυροβολαρχίας. Ἔτσι, μ' ὅλο τὸ ἀνακάτωμα τῆς γλώσσας, ὁ διάλογος στὸ δῆγμα τοῦ Finot γίνεται ἀληθινότερος, ἀν καὶ στὴν περίστασι αὐτὴ ἡ Ἀλήθεια δὲν εἶναι καὶ τὸς ἥμορφη. Μὰ σ' αὐτὸ δὲ φταῖμε μεῖς. Φταῖνε κείνοι πού καθιερώσανε γιὰ τὸ στρατὸ τέττα ἀκατάλητη γλώσσα, ὅπως τὸ ἀπόδειξε ἄλλοτε στὸ «Νοιμὰ» ὁ Ρήγος Γκόλφης μὲ τὸ ἀλησιμόνητο ἄσθη του: «Γιατί δὲν ἔχομε στρατό!»

ΟΤΑΝ ΗΡΘΕΣ

Ἐοβύναρ τὰ χροιάνθημα σὸν πόθοι
στὸν κῆπον διαν ἡρδες. Ἐγελοῦδες
γαλήνια, σὰ λευκὸ χαμολουλούδι.
Ἀμίλητος, τὴ μέσα μου μαργίλα
τὴν ἔκανα γλυκίτατο τραγούδι
κι ἀπάνω σου τὸ λέγανε τὰ φύλλα.

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Ο ΠΙΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ

...Γιατί ἔποιος μὲν φορὰ δὲ ζεῖ μονάχα πεθαίνει πώτερο ἀπὸ μὲν φορὰ

O. Wilde

Ἦταν καμιά δεκαομῖα νέοι καθισμένοι γέρω στὸ τραπέζι καὶ διασκεδάζαν τρώγοντας καὶ πίνοντας μὲ μφια κόκκινα, ξαναμμένα ἀπ' τὸ κρασί. Φώταζαν, γελούσαν, χιτρώσαν δυνατὰ τὰ ποτήρια τους. Κάθε τόσο σηκωνότανε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς νὰ πιεῖ στὴν ὑγιὰ κάποιον ὅλιον των κι ὅλοι μαζί τοσιγκρίζαν δυνατὰ τὰ ποτήρια.

Ἐνας μονάχα ἀπ' αὐτοὺς δὲ σήκωνε μαζί τους τὸ ποτήρι ἦταν ὁ φιλόσοφος, σκυθρωπός, συννεφιασμένος. Τί νὰ τὸν ἤθελαν ἄραγε στὴν εὐθυμῆ τους σμηρογιά, αὐτὸν, πού μήτε μιλοῦσε, μήτε σι' ἀπλωμένα φαγιά ἄγγιζε, μήτε κρασί ἐπινε;

Καὶ σμηρόωσαν τότε ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἱελλοὶ νέοι νὰ πιούν στὴν ὑγιὰ τοῦ πιὸ εὐτυχιμένου ἀπ' αὐτοὺς κεί μέσα. Μὰ τριὸς τάχα γάταν αὐτός; Καθένας σκεφτότανε γιὰ τὴν ἑαυτοῦ, μὰ ὅλοι ἔβγαζαν σὺν συμπέρασμα πὼς οἱ δυστυχῆς ἦσαν περισσότερες ἀπ' τὶς εὐτυχῆς πού τοὺς εἶχαν τύχει, κ' εἶπαι δικάζαν νὰ ἀνακηρύξουν τὸν ἑαυτοῦ τους τὴν πιὸ εὐτυχιμένο.

Μονάχα ἕνας νέος γηγῆς, ὄμορφος, μὲ μαλλιά τρικνημισμένα, μάτια γλοιομένα ἀπ' τὸ κρασί, σηκώθηκε κ' εἶπε: ἐμένα καμμιὰ δυστυχία δὲ μούτυχε παρτοῦ βρῆκα τὴν εὐτυχία, τὴν ἀγάτη τὴ χάρηκα. Τρεῖς φορὲς στὴν ἀγάτη ξανάνωσα καὶ κάθε φορὰ πού πέθαινε μέσα μου ἡ μὴ ἀγάτη, ἀμέσως γεννιότανε ἡ ἄλλη. Τρεῖς φορὲς ξανάνωσα!

Μὰ πρὶν σηκωθοῦν τὰ ποτήρια γεμάτα κόκκινο κρασί νὰ χαιρετίσουν τὸν πιὸ εὐτυχιμένο, ὁ φιλόσοφος βρῆκε ἀπ' ἴδιοντρο πού ἦταν βυθισμένος καὶ ἄλλησε:

Ἄλλοίμονο! σὲ φῆσαι ἀπ' ὅλους ὁ πιὸ δυστυχισμένος, θάθελες νὰ πρῆεις, γιατί γιὰ νὰ ξαναζήσεις τρεῖς φορὲς πὰ πρῆ πὼς προχθὲρα τρεῖς φορὲς εἶχες πεθάνει. Κι ἄλλοίμονο σ' αὐτὸν πού πεθαίνει πολλὲς φορὲς!

Τὰ ποτήρια μονάχα τους ἀκούμισαν στὸ τραπέζι, ἐνῶ ὁ νέος, ὁ περῆγος, ὁ ὄμορφος, μὲ τὰ τρικνημισμένα μαλλιά καὶ τὰ φλοιομένα μάτια, σωφίστησε στὴν καρέκλα, σὰ νὰ τὸν θάρρυνε ὁ τριεπὸς θάκατός του.

Σιγὴ βαθειὰ κράτησε...

Τότε ποῖος εἶναι ὁ εὐτυχιμένος ἐδῶ μέσα ἐτόλησε νὰ ρωτήσῃ κάποιος, ἀπὸ πέρασε λίγη ὥρα.

— Ποῖος ἄλλος ἀπὸ μὲν, εἶπε ὁ φιλόσοφος, πού μήτε εὐτυχία, μήτε δυστυχία ἐνοιῶσα σὴ ζωὴ μου.

Καὶ τὰ ποτήρια ὑψώθηκαν θριαμβευτικὰ, γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὸν πιὸ εὐτυχιμένο ἄνθρωπο, πού μοκάταπτα καμμιὰν εὐτυχία δὲν εἶχε νοιώσει στὸν κόσμο!.....

Ὁ νιὸς ἔκλαιγε ἀκόμα τὸ θάνατό του, ἐνῶ ὁ φιλόσοφος ξαναβυθίστηκε σὴν σὺλλογή του.

Τὸ γλέντι ἐξακολούθησε.

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ